

Regioonide Komitee arvamused teemal „Mikrokrediidirahastu „Progress”

(2010/C 79/12)

REGIOONIDE KOMITEE

- toetab komisjoni ja Euroopa Investeeringupanga (EIP) vahetut tegevust tagamaks Euroopa Liidu vahendite tõhusa kasutamise, et aidata ettevõtteid käesoleval piiratud likviidsuse perioodil. Komitee rõhutab, et hiljutine finantskriis on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) ja mikroettevõtete jaoks kaasa toonud krediidikitsikuse, mis ühelt poolt süvendab majanduslangust ja teiselt poolt takistab majanduse hilisemat elavnemist;
- väljendab muret seoses sellega, et 100 miljoni euro ümberjaotamine programmist PROGRESS uuele mikrokrediidirahastule „Progress” võib ohustada programmi eesmärgi, mõju ja tõhusust, ning kutsub komisjoni üles kaaluma muu asjakohase rahastamise võimalusi rahastu elluviimiseks;
- kutsub komisjoni üles ratsionaliseerima Euroopa Liidu olemasolevaid algatusi ning selgitama sidusust uue mikrokrediidirahastu „Progress” ja teiste Euroopa Liidu finantsinstrumentide, eelkõige selliste programmide nagu PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE ja CIP vahel;
- soovib komisjonil täpsemalt eristada eri sihtrühmi ning käsitleda töötuid ja ebasoodsas olukorras olevaid inimesi, sh noori, naisi, eakaid inimesi ja etniliste vähemuste kogukondi sihtrühmadena ning anda neile rühmadele eriline ja asjakohane positsioon mikrokrediitidega seotud programmides ja algatustes;
- tuletab komisjonile ja EIP grupile meelde, et mikrokrediidirahastu on tõhusam, kui seda koordineeritakse ja rakendatakse kõrvuti Euroopa olemasolevate finantsinstrumentide ning liikmesriikide kohalike ja piirkondlike programmidega.

Raportöör: David Parsons (UK/EPP), Leicestershire'i krahvkonnanõukogu juhataja

Viitedokumendid

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega luuakse ELi tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise mikrokrediidirahastu (mikrokrediidirahastu „Progress“)

KOM(2009) 333 lõplik

ning

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 1672/2006/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programm Progress

KOM(2009) 340 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Meetmete vajadus

1. toetab komisjoni ja Euroopa Investeeringuspanga (EIP) vahe-
tut tegevust tagamaks Euroopa Liidu vahendite tõhusa kasutamise, et aidata ettevõtteid käesoleval piiratud likviidsuse perioodil. Komitee rõhutab, et hiljutine finantskriis on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) ja mikroettevõtete jaoks kaasa toonud krediitkitsikuse, mis ühelt poolt süvendab majanduslangust ja teiselt poolt takistab majanduse hilisemat elavnemist;

2. tunnistab, et finantsperspektiiv 2007–2013 piirab komisjoni võimalusi eraldada uusi vahendeid väljapakutud uuele mikrokrediidirahastule „Progress“;

3. väljendab muret seoses sellega, et 100 miljoni euro ümberjaotamine programmist PROGRESS uuele mikrokrediidirahastule „Progress“ võib ohustada programmi eesmärgi, mõju ja tõhusust, ning kutsub komisjoni üles kaaluma muu asjakohase rahastamise võimalusi rahastu elluviimiseks;

4. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et väljapakutud 100 miljoni euro suuruse mikrokrediidirahastu „Progress“ ei ole tõenäoliselt piisav pakkumaks 500 miljoni euro ulatuses täiendavaid vahendeid, mis on vajalikud selleks, et leevendada praegusi laenupiiranguid, edendada väikerahastamist ja vastata nõudluse praegusele tasemele;

5. tervitab asjaolu, et mikrokrediidirahastu „Progress“ tegevus on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ja täiendab seega liikmesriikide või kohalike ja piirkondlike omavalitsuste mikrokrediitiasutusi;

6. juhib tähelepanu sellele, et rohkem kui 90 % Euroopa Liidu ettevõtetest on mikroettevõtted ja et kõnealuste ettevõtete suurim innovatsioonitakistus tuleneb piiratud juurdepääsust mikrokrediidile;

7. nõustub, et enamik ebasoodsas olukorras olevatele inimestele antavatest mikrokrediitidest Euroopa Liidus pärineb mittekaubanduslikest mikrokrediitiasutustest ja et kõnealuseid krediitipakkujaid tuleks täiendavalt toetada, et vastata nõudluse praegusele tasemele;

8. leiab, et komisjoni jõupingutused mikrokrediidi arendamisel Euroopa Liidus osutuvad kasulikus vahendiks, mis võimaldab traditsioonilistelt krediititurgudel väljatõrjututel alustada uusi ettevõtteid ja toetada töökohtade loomist;

9. avaldab kahetsust, et komisjoni poolt läbi viidud eelhindamise käigus ei võetud täielikult arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli ja nende avalduvat mõju;

Keskendumine elluviimisele

10. kutsub komisjoni üles suunama oma tegevuse eelkõige teadmistemahukatele uuendusmeelsetele mikroettevõtetele eesmärgiga edendada uuendustegevust ja tootlikkust Euroopa Liidus;

11. kutsub komisjoni üles ratsionaliseerima Euroopa Liidu olemasolevaid algatusi ning selgitama sidusust uue mikrokrediidirahastu „Progress“ ja teiste Euroopa Liidu finantsinstrumentide, eelkõige selliste programmide nagu PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE ja CIP vahel ⁽¹⁾;

(1) Euroopa Ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programm (PROGRESS), Euroopa Sotsiaalfond (ESF), komisjoni ühismeede mikrokrediidiga tegelevate asutuste toetamiseks Euroopas (JASMINE), Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (JEREMIE), konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (CIP).

12. soovib komisjonil täpsemalt eristada eri sihtrühmi ning käsitleda töötuid ja ebasoodsas olukorras olevaid inimesi, sh noori, naisi, eakaid inimesi ja etniliste vähemuste kogukondi sihtrühmadena ning anda neile rühmadele eriline ja asjakohane positsioon mikrokrediitidega seotud programmides ja algatustes;

13. kutsub komisjoni üles rõhutama ettevõtete senisest ulatuslikumate toetusmeetmete olulisust lisaks rahalistele toetustele, mis on ette nähtud uutele ja tegutsevatele ettevõtetele. Rahaliste vahendite eraldamisega uutele ja tegutsevatele ettevõtetele peaksid lisaks intressimäära toetusele ESFi programmist kaasnema aktiivsed ettevõtluse toetusmehhanismid, nagu juhendamine, koolitus, väljaõpe ja suutlikkuse suurendamine, et julgustada ettevõtluse jätkusuutlikku kasvu ning tagada ettevõtluse ebaõnnestumise määra vähenemine;

14. märgib, et mikrokrediidi andmise tingimuste ja selle nõudluse vahel on Euroopa Liidus suured erinevused ning kutsub komisjoni üles tagama, et mikrokrediit oleks samavõrra kättesaadav piirkondadele, kes ei saa kasu struktuurifondidest, kuivõrd vaesunud ja ebasoodsas olukorras alased võib olla isegi jõukates piirkondades;

15. meenutab komisjonile, liikmesriikidele ning kohalikele ja piirkondlikele osapooltele, et 100 miljoni euro suurust mikrokrediidirahastut tuleks vaadelda teiste programmide ja algatuste kontekstis. Konkreetsemalt öeldes on rahastu piiratud vahendid kättesaadavad järgmise nelja aasta jooksul kõigile 27 liikmesriigile. Seega tuleks vahendeid jaotada selliste konkreetsete kriteeriumide alusel, millel oleks maksimaalne mõju;

16. meenutab Regioonide Komitee arvamust „Majanduse taastamise kava ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll” (CdR 12/2009), milles palutakse komisjonil „esitada ELi-sisese mikrokrediidi andmise eeskirja ettepanek [ja] ... sätestada mikrokrediidi andmise peamised parameetrid”;

Teatis

17. tuleb komisjonile ja Euroopa Investeeringuspanga (EIP) grupile meelde, et rahastu edu sõltub partneritest, finantsasutustest ja võimalikest toetusesaajatest, kes on süsteemist täielikult teadlikud;

18. nõuab, et komisjon ja EIP grupp tutvustaksid koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega aktiivselt oma rolli ja rahastamisele juurdepääsu meetodeid eri programmide raames;

19. kutsub komisjoni ja EIP gruppi üles selgitama mikrokrediidirahastu „Progress” lisaväärtust ja täiendavust olemasolevatele ettevõtlustoetusalgatustele Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

20. rõhutab, et komitee on eelnevalt kutsunud komisjoni ja EIP gruppi üles aktiivsemalt tutvustama teiste ettevõtlustoetusprogrammide, nagu JEREMIE ja CIP rolli, lisaväärtust ja võimalusi (vt arvamused väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” kohta, CdR 246/2008);

Elluviimise koordineerimine

21. tuleb komisjonile ja EIP grupile meelde, et mikrokrediidirahastu on tõhusam, kui seda koordineeritakse ja rakendatakse kõrvuti Euroopa olemasolevate finantsinstrumentide ning liikmesriikide kohalike ja piirkondlike programmidega;

22. meenutab Regioonide Komitee arvamust „Lissaboni strateegia majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks” (CdR 245/2008), milles korrati vajadust „kooskõlastada struktuurifondid ja teised asjaomased Euroopa programmid ... et suurendada Euroopa lisaväärtust ning kaasata piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused”;

23. teeb ettepaneku, et komisjon toetuks mittefinantsasutuste abil elluviidava rahastu paindlikkusele, tehes vajadusel koostööd mikrokrediiti pakkuvate kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

24. kutsub komisjoni, liikmesriike, kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning organeid, kellele on usaldatud rahastu rakendamine, üles toetama võimalikke toetusesaajaid laenufondide taotlemisel, et minimeerida fondide taotlemise, töötlemise ja väljavõtmisega seotud bürokraatiat, ja pakkuma täiendavat toetust kõnealuste fondide saamisest tuleneva bürokraatia vähendamiseks;

Hindamine ja järelevalve

25. teeb ettepaneku, et komisjon viiks läbi vahe- ja lõpphindamisi omal algatusel ja tihedas koostöös rahvusvaheliste finantsasutustega ning konsulteerides kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ja toetuse lõppsaajatega. Lõpphindamise käigus uuritakse eelkõige, mil määral on rahastu tervikuna saavutanud oma eesmärgid ning täiendanud teisi olemasolevaid Euroopa Liidu finantsinstrumente, nagu PROGRESS, ESF, JASMINE, JERMIE ja CIP. Lõpphindamine peaks hõlmama ka analüüsi vahendite jaotamise kohta 27-liikmelises Euroopas Liidus;

26. teeb ettepaneku, et kuivõrd mikrokrediidirahastu on praeguses eelarveraamistikus sisalduv ajutine meede, peaksid komisjon ja EIP rahastu edukaks osutumisel kaaluma programmi jätkamist pärast 2013. aastat.

II. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

KOM(2009) 333, artikkel 2

Euroopa Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Rahastu tagab ühenduse vahendid, millega suurendatakse mikrokreediidi saamise võimalust</p> <p>a) isikute jaoks, kes on oma töö kaotanud või keda ohustab töökaotus ja kes soovivad alustada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad;</p> <p>b) ebasoodsas olukorras olevate isikute, sealhulgas noorte jaoks, kes soovivad alustada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad;</p> <p>c) mikroettevõtete ja sotsiaalsete ettevõtete jaoks, mis võtavad tööle inimesi, kes on kaotanud töö, või ebasoodsas olukorras olevaid inimesi, sealhulgas noori.</p>	<p>1. Rahastu tagab ühenduse vahendid, millega suurendatakse <u>lihtsustatakse</u> mikrokreediidi saamise võimalust</p> <p>a) <u>töötute või nende jaoks, keda ohustab töökaotus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi asutamist käsitleva EÜ määruse nr 1927/2006 artikli 2 tähenduses, mida muudeti EÜ määrusega nr 546/2009, ning kes soovivad alustada või edasi arendada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad;</u></p> <p>a) isikute jaoks, kes on oma töö kaotanud või keda ohustab töökaotus ja kes soovivad alustada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad;</p> <p>b) ebasoodsas olukorras olevate isikute, sealhulgas noorte, naiste, eakate inimeste ja etniliste vähemuste kogukondade jaoks, kes soovivad alustada oma mikroettevõtet, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad;</p> <p>c) mikroettevõtete ja sotsiaalsete ettevõtete jaoks, mis võtavad tööle inimesi, kes on kaotanud töö, või ebasoodsas olukorras olevaid inimesi <u>punkti b tähenduses, sealhulgas noori.</u></p>

Motivatsioon

- i) Lauseosal „keda ohustab töökaotus” puudub ühtne määratlus ja seda on raske üheselt mõista. Seetõttu on vajalik viide määratlusele, mis esitati hiljuti avaldatud ühenduse määruses nr 1927/2006, millega muudetakse ühenduse määrust Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta.
- ii) Lisaks noortele on mitmeid teisi ebasoodsas olukorras olevaid elanikkonnarühmi, keda tuleks eraldi mainida.
- iii) Viide noortele jäetakse punktist c välja, kuna ebasoodsas olukorras olevad rühmad on juba määratletud punktis b.

Muudatusettepanek 2

KOM(2009) 333, artikkel 4

Euroopa Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Rahastu rakendamiseks kasutatakse vajadusest lähtuvalt järgmisi meetmeid:</p> <p>a) tagatised ja riskijagamisvahendid;</p> <p>b) kapitaliväärtpaberid;</p> <p>c) võladokumendid;</p> <p>d) toetusmeetmed, nagu teabevahetus, järelevalve, kontroll, audit ja hindamine, mis on otseselt vajalikud käesoleva otsuse tõhusaks ja tulemuslikuks rakendamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks.</p> <p>2. Rahastut võivad kasutada kõik liikmesriikides asuvad avalik- ja eraõiguslikud organid, mis annavad mikrokre-diiti isikutele ja mikroettevõtetele liikmesriikides.</p>	<p>1. Rahastu rakendamiseks kasutatakse vajadusest lähtuvalt järgmisi meetmeid:</p> <p>a) tagatised ja riskijagamisvahendid;</p> <p>b) kapitaliväärtpaberid;</p> <p>c) võladokumendid;</p> <p>d) toetusmeetmed, nagu teabevahetus, järelevalve, kontroll, audit ja hindamine, mis on otseselt vajalikud käesoleva otsuse tõhusaks ja tulemuslikuks rakendamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks.</p> <p>2. Rahastut võivad kasutada kõik liikmesriikides asuvad avalik- ja eraõiguslikud organid, mis annavad mikrokre-diiti isikutele ja mikroettevõtetele liikmesriikides.</p> <p>3. <u>Liikmesriikides asuvad avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud organid, kes võimaldavad juurdepääsu rahastule, peaksid koostama täiendavad juhised toetuse lõppsaajate abikõlblikkuse kohta.</u></p>

Motivatsioon

- i) Arvestades olemasolevate vahendite piiratust ning tagamaks rahastu maksimaalse kasu on oluline, et sätestataks selged abikõlblikkuse kriteeriumid ning et neid rakendataks järjepidevalt kõigis 27 liikmesriigis.
- ii) Selged abikõlblikkuse kriteeriumid toetaksid tõhusat teabevahetust ja toetuse eristamist teistest programmidest ning koordineerimist nendega.

Muudatusettepanek 3

KOM(2009) 333, artikkel 5

Euroopa Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
1. Komisjon haldab rahastat kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002.	1. Komisjon haldab rahastat kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002.
2. Et rakendada artikli 4 lõikes 1 nimetatud meetmeid, v.a artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud toetusmeetmeid, sõlmib komisjon rahvusvaheliste finantsasutustega, eelkõige Euroopa Investeerimispanka (EIP) ja Euroopa Investeerimisfondiga (EIF), kokkulepped kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikliga 53d ja komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 43. Need kokkulepped sisaldavad üksikasjalikke sätteid neile asutustele antud ülesannete täitmise kohta, sealhulgas vajadust tagada vastastikune täiendavus riiklike kavadega.	2. Et rakendada artikli 4 lõikes 1 nimetatud meetmeid, v.a artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud toetusmeetmeid, sõlmib komisjon rahvusvaheliste finantsasutustega, eelkõige Euroopa Investeerimispanka (EIP) ja Euroopa Investeerimisfondiga (EIF), kokkulepped kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikliga 53d ja komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikliga 43. Need kokkulepped sisaldavad üksikasjalikke sätteid neile asutustele antud ülesannete täitmise kohta, sealhulgas vajadust tagada vastastikune täiendavus ja <u>kooskõla riiklike, piirkondlike ja kohalike kavadega.</u>
3. Lõikes 2 osutatud finantsasutused võivad saadud tulud, sealhulgas dividendid ja tagasimaksud, alates rahastu alustamiskuupäevast kuue aasta jooksul uuesti investeerida artikli 4 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud meetmetesse. Rahastu sulgemise korral makstakse Euroopa ühendustele võlgnetav osa Euroopa Ühenduste üldeelarvesse.	3. Lõikes 2 osutatud finantsasutused võivad saadud tulud, sealhulgas dividendid ja tagasimaksud, alates rahastu alustamiskuupäevast kuue aasta jooksul uuesti investeerida artikli 4 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud meetmetesse. Rahastu sulgemise korral makstakse Euroopa ühendustele võlgnetav osa Euroopa Ühenduste üldeelarvesse.
4. Käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud finantsasutused sõlmivad kirjalikud kokkulepped artikli 4 lõikes 2 nimetatud avalik- ja eraõiguslike mikrokreediidi väljastajatega, sätestades nende kohustused, mille kohaselt nad peavad kasutama rahastu rahalisi vahendeid kooskõlas artiklis 2 sätestatud eesmärkidega ja esitama teabe artikli 8 lõikes 1 osutatud aastaaruannete koostamiseks.	4. Käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud finantsasutused sõlmivad kirjalikud kokkulepped artikli 4 lõikes 2 nimetatud avalik- ja eraõiguslike mikrokreediidi väljastajatega, sätestades nende kohustused, mille kohaselt nad peavad kasutama rahastu rahalisi vahendeid kooskõlas artiklis 2 sätestatud eesmärkidega ja esitama teabe artikli 8 lõikes 1 osutatud aastaaruannete koostamiseks.
5. Artikli 4 lõike 1 punktis d osutatud toetusmeetmete eelarvet haldab komisjon.	5. Artikli 4 lõike 1 punktis d osutatud toetusmeetmete eelarvet haldab komisjon.

Motivatsioon

Oluline on rõhutada, et mikrokreediidirahastu „Progress” on tõhusam, kui seda kooskõlastatakse riiklike, piirkondlike ja kohalike kavadega.

Muudatusettepanek 4

KOM(2009) 333, artikkel 9

Euroopa Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Komisjon korraldab omal algatusel ja tihedas koostöös artikli 5 lõikes 2 nimetatud rahvusvaheliste finantsasutustega vahepealseid ja lõpphindamisi. Vahehindamine viiakse ellu neli aastat pärast rahastu tegevuse algust ja lõpphindamine hiljemalt üks aasta pärast artikli 5 lõikes 2 nimetatud rahvusvahelistele finantsasutustele antud mandaadi lõppemist. Lõpphindamise käigus uuritakse eelkõige, mil määral on rahastu tervikuna saavutanud oma eesmärgid.</p> <p>2. Hindamiste tulemused edastatakse teavitamiseks Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele.</p>	<p>1. Komisjon korraldab omal algatusel, ja tihedas koostöös artikli 5 lõikes 2 nimetatud rahvusvaheliste finantsasutustega <u>ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja toetuse lõppsaajatega konsulteerides</u> vahepealseid ja lõpphindamisi. Vahehindamine viiakse ellu neli aastat pärast rahastu tegevuse algust ja lõpphindamine hiljemalt üks aasta pärast artikli 5 lõikes 2 nimetatud rahvusvahelistele finantsasutustele antud mandaadi lõppemist. Lõpphindamise käigus uuritakse eelkõige, mil määral on rahastu tervikuna saavutanud oma eesmärgid <u>ning täiendanud Euroopa Liidu teisi olemasolevaid finantsinstrumente, nagu ESF, JASMINE, JEREMIE ja CIP, ohustamata seejuures programmi PROGRESS eesmäärke, mõju ja tõhusust.</u></p> <p>2. Hindamiste tulemused edastatakse teavitamiseks Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele.</p>

Motivatsioon

- i) Mikrokrediidirahastu „Progress” elluviimine peaks toimuma koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega. Seega tuleks igasugune hindamine läbi viia kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning toetuse lõppsaajatega konsulteerides, kuna neil on ideaalne positsioon, et anda nõu mikrokrediidirahastu „Progress” üldmõju ja tõhususe küsimuses.
- ii) Rahastu on tõhus vaid juhul, kui see täiendab Euroopa Liidu teisi olemasolevaid finantsinstrumente. Seega peaks täiendavuse ulatus olema hindamisraamistiku üks osa.

Brüssel, 7. oktoober 2009

Regioonide Komitee
president
Luc VAN DEN BRANDE